Voorstel aan de raad

Nummer: 24.123

Portefeuille:	P. van Dijk
Programma:	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	

Onderwerp: Extra gelden kunstwerk n.a.v. raadsbesluit "Meer allure stationsplein"

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport over het toevoegen van meer Allure op het Stationsplein “Onderzoek Stationsgebied Lelystad” d.d. 24 januari 2024 en de volgende locatie en kenmerken van het kunstwerk vast te stellen:
   a. locatie van het kunstwerk op het Stationsplein in de looproute naar het Dukaatplein (de onderste pijl op pagina 9);
   b. kenmerken van het kunstwerk waaronder:
      i. humoristisch;
      ii. realistisch;
      iii. menselijke maat;
      iv. instagrammable;
      v. toegankelijk;
      vi. kleurrijk;
      vii. indrukwekkend.
2. Het investeringskrediet voor het Stationsgebied Oost te verhogen met €350.000 en dit beschikbaar te stellen voor het realiseren van een kunstwerk.
3. Een bedrag ter grootte van €3.438 aan kapitaallasten budget per jaar uit het uitvoeringskrediet Stationsgebied Oost, dat vrijvalt naar aanleiding van de subsidie ‘biodiversiteit’, te laten vloeien naar de raad en in te zetten als dekking van het onder beslispunt 2 gevraagde investeringskrediet.
4. De bijbehorende aanvullende kapitaallasten van het resterende investeringskrediet (€225.000) ter grootte van €6.188 per jaar beschikbaar te stellen en op te nemen in de kadernota 2025-2028 als dekking van de investering.

Urgentie Raad

Geen urgentie: Er is geen datum waarvoor dit besloten moet zijn door de raad. Voorstel kan in reguliere procedure.

Voorgaande besluitvorming

- Op 6 december 2022 heeft uw raad tijdens een informele sessie kennisgenomen van het stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost.

- Op 14 februari 2023 zijn het Integraal Stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost en de Checklist Vroegtijdige Betrokkenheid Raad bij het bestemmingsplan Stationsgebied Oost besproken in de Raadscommissie Ruimte Ontwikkeling en Bereikbaarheid.
- Op 21 februari 2023 is het Integraal Stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost en de Checklist Vroegtijdige Betrokkenheid Raad door uw raad vastgesteld. Ook heeft uw raad op 21 februari 2023 ingestemd met de financiële dekking voor de uitvoering van het ontwerp (Raadsbesluit 13A).
- Op 26 september 2023 heeft uw raad het bestemmingsplan ‘Stationsgebied Oost’ vastgesteld (Raadsbesluit 162).

Inleiding

Op 21 februari 2023 heeft de gemeenteraad met besluit 13A het integraal stedenbouwkundig ontwerp voor het Stationsgebied Oost vastgesteld. Bij de besluitvorming is een amendement aangenomen dat oproept tot 'het waar mogelijk plaatsen van elementen die het gebied meer aantrekkingskracht/allure geven'. Het college heeft deze opdracht opgepakt en heeft samen met adviesbureau Mothership onderzocht wat passend is op deze locatie.

Argumenten:

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport over het toevoegen van meer Allure op het Stationsplein “Onderzoek Stationsgebied Lelystad” d.d. 24 januari 2024 en de volgende locatie en kenmerken van het kunstwerk vast te stellen:locatie van het kunstwerk op het Stationsplein in de looproute naar het Dukaatplein (de onderste pijl op pagina 9) en de kenmerken van het kunstwerk waaronder: humoristisch, realistisch, menselijke maat, instagrammable, toegankelijk, kleurrijk en indrukwekkend.

1.1. Het onderzoeksrapport is het resultaat van een analyse door een gespecialiseerd adviesbureau
Het adviesbureau Mothership is specialist in het verbinden van kunst en openbare ruimte, waarmee meer betekenis aan een gebied gegeven wordt. In opdracht van de gemeente heeft het bureau een concept voor een kunstwerk op het Stationsplein opgesteld. Zie het onderzoeksrapport in de bijlage. Om tot het concept te komen heeft het bureau zich verdiept in de historie en cultuur van Lelystad. De bestaande en toekomstige inrichting van het Stationsplein is geanalyseerd, maar er zijn ook archieven bestudeerd, musea bezocht, stakeholders geïnterviewd en Lelystedelingen op straat aangesproken.

1.2. Uit de analyse volgt wat belangrijk is voor het toevoegen van allure
Uit het onderzoek van Mothership komt naar voren dat er behoefte is aan een kunstwerk waarmee Lelystedelingen zich verbonden kunnen voelen en past bij de menselijke maat. Het kunstwerk moet zich ook relateren aan de bestaande kunstwerken zoals het beeld van André Volten dat al op het Stationsplein staat. Het nieuwe kunstwerk moet vooral ook een beeld zijn waarmee mensen zich verbonden kunnen voelen, waar ze naast willen gaan zitten, mee op de foto willen, waar ze trots op kunnen zijn omdat het iets zegt over hén. Een kunstwerk dat interactie aangaat met passanten, hen even om hun tijd vraagt. Met humor en warmte. De belangrijkste kenmerken van het kunstwerk zijn daarmee: humoristisch, realistisch, menselijke maat, Instagrammable, toegankelijk, kleurrijk en indrukwekkend. Het onderzoek van Mothership bevat referentiebeelden van kunstwerken met deze kenmerken.

Daarnaast bevat het onderzoek mogelijke locaties voor het kunstwerk, waarbij de locatie op de looproute tussen het Stationsplein en Dukaatplein als definitieve plek wordt voorgesteld. Het betreft de locatie die op pagina 9 van het onderzoek wordt weergegeven met de pijl die het meest dichtbij het Dukaatplein ligt (de onderste pijl).

2. Het investeringskrediet voor het Stationsgebied Oost te verhogen met €350.000 en dit beschikbaar te stellen voor het realiseren van een kunstwerk.

2.1. Dit aanvullend investeringskrediet is nodig om de realisatie mogelijk te maken
Op 21 februari 2023 heeft de gemeenteraad met besluit 13A het integraal stedenbouwkundig ontwerp voor het Stationsgebied Oost vastgesteld. Daarbij zijn ook de financiën geregeld voor het ontwerp dat voorlag ter besluitvorming, waarbij een aanvullend investeringskrediet is vrijgegeven in de kadernota 2024-2027 (bijstelling 5). Het totale investeringskrediet voorzag niet in de meerkosten voor het aangenomen amendement 'Meer Allure Stationsplein'. Op basis van referenties worden de totale kosten voor het kunstwerk op €350.000 geschat. Het gaat om de totale investeringskosten (plankosten, ontwerp en realisatie). Om invulling aan het raadsbesluit/amendement te geven dient het investeringskrediet met het genoemde bedrag te worden verhoogd.

3. Een bedrag ter grootte van €3.438 aan kapitaallasten budget per jaar uit het uitvoeringskrediet Stationsgebied Oost, dat vrijvalt naar aanleiding van de subsidie 'biodiversiteit', te laten vloeien naar de raad en in te zetten als dekking van het onder beslispunt 2 gevraagde investeringskrediet.

3.1. De subsidie biodiversiteit is een financiële meevaller binnen het project Stationsgebied Oost
De kosten voor het bevorderen van de biodiversiteit in het Stationsgebied Oost zijn volledig gedekt door het reeds beschikbare uitvoeringskrediet voor dit gebied (RB13A d.d. 21 februari 2023). In het raadsvoorstel van destijds (RV13A) is gemeld dat voor de kostenpost 'biodiversiteit' bij de provincie Flevoland een subsidie ter hoogte €125.000 euro is aangevraagd. De subsidieaanvraag was op dat moment nog in behandeling. Inmiddels is bekend dat de subsidie is toegekend, waardoor een financiële meevaller is ontstaan. Vanwege deze meevaller van €125.000 kunnen de bijbehorende kapitaallasten ter grootte van €3.438 per jaar terugvloeien naar de raad. Het voorstel is om deze kapitaallasten vervolgens in te zetten als dekking voor het voor het kunstwerk.

4. De bijbehorende aanvullende kapitaallasten van het resterende investeringskrediet (€225.000) ter grootte van €6.188 per jaar beschikbaar te stellen en op te nemen in de kadernota 2025-2028 als dekking van de investering.

4.1. Het verhogen van de kapitaallasten is nodig om deze investering te dekken
Indien het subsidiebedrag van €125.000 als dekking wordt ingezet, bedraagt het benodigde resterende investeringskrediet €225.000 (€350.000 minus €125.000). Het resterende investeringskrediet kan worden gedekt door aanvullende kapitaallasten van €6.188 per jaar beschikbaar te stellen. Deze kapitaallasten moeten opgenomen worden in de kadernota 2025-2028 waarover binnenkort besluitvorming plaatsvindt.

Kanttekeningen:
Geen

Financiën:
Op dit moment is een investeringskrediet van €8.261.000 beschikbaar voor het realiseren van het integraal stedenbouwkundig ontwerp Stationsgebied Oost. In dit investeringskrediet is geen rekening gehouden met een investering in het creëren van meer allure op het stationsplein door middel van een standbeeld. Met dit voorgestelde besluit wordt de raad gevraagd hiervoor aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Om dit standbeeld te realiseren is een aanvullende investering van €350.000 benodigd. Indien wordt gekozen om het voordeel van de ontvangen subsidie in te zetten is nog €225.000 benodigd. Wat zich door vertaald in kapitaallasten te grote van €6.188 per jaar voor een afschrijving in 40 jaar. Met dit voorstel wordt gevraagd om de bijbehorende kapitaallasten op te nemen in de kadernota 2025-2028 als dekking voor de investering.

Vervolg:

Indien de raad met het voorstel heeft ingestemd wordt binnen deze vastgestelde kaders de vervolgfase gestart. De eerste stap daarin is het opstellen van een schetsontwerp. De gemeente zal (met ondersteuning door het bureau Mothership) minimaal drie kunstenaars om een ‘aanbieding’ voor het kunstwerk vragen. De aanbieding bestaat uit een schetsontwerp en een kostenindicatie (passend binnen de vastgestelde kaders). Een kiescommissie zal de aanbiedingen beoordelen en maakt een keuze. Het college en de gemeenteraad worden hierover geïnformeerd. De kiescommissie dient nog te worden samengesteld en kan bijvoorbeeld bestaan uit betrokken Lelystedelingen, wethouder Cultuur/Stedelijke Ontwikkeling, enkele raadsleden, bij de herinrichting van het gebied betrokken ambtenaren (zoals stedenbouw, ingenieursbureau en beheer) en overige belanghebbenden.

Na de keuze voor één van de aanbiedingen ontvangt de betreffende kunstenaar opdracht om het schetsontwerp uit te werken. Ook wordt een meer gedetailleerde kostenraming (investeringskosten en beheerkosten) en planning opgesteld. De uitwerking wordt aan de kiescommissie gepresenteerd en eventuele opmerkingen dienen te worden verwerkt. De uitwerking wordt voor instemming aan het college voorgelegd en ter informatie aan de gemeenteraad. Eventuele aanvullende kosten voor beheer en onderhoud van het kunstwerk worden meegenomen in het meerjarenprogramma onderhoud.

Daarna ontvangt de kunstenaar opdracht voor de realisatiefase. Deze fase bestaat uit het daadwerkelijk realiseren van het kunstwerk en het plaatsen daarvan. Na plaatsing wordt een ‘opening’ van het kunstwerk georganiseerd. De planning is sterk afhankelijk van het gekozen kunstwerk en de bijbehorende productietijd. Het streven is om het kunstwerk nog tijdens de herinrichting van de openbare ruimte van het Stationsgebied Oost te plaatsen.

Bijlagen

Onderzoek Stationsgebied Lelystad d.d. 24 januari 2024 (Mothership)

Lelystad, 2 april 2024

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
J.S.W. Ozenga
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*